

L' HORITZÓ

ANY I : NUM. 4

Barcelona, 24 d'agost del 1935

PREU : 20 CTS.

CAL PENSAR EN LA UNIVERSITAT

per Jaume Serra Hunter

Estem en època de vacances escolars; vivim aquells mesos de l'any en que s'extingeix una promoció universitària i es preparen les altres, aquelles que han de succeir-li. I en aquest interval de descans pedagògic sentim que molta gent pregunta: Davant la perspectiva del curs acadèmic 1935-36, quina és la situació dels elements universitaris que ens permeti endevinar la possible orientació del problema de la instrucció superior? Què passarà?

Meditem un xic sobre el que representa en la cultura de Catalunya el moment actual de la Universitat de Barcelona. Estiu del 1935. Comparem-lo amb els que l'han precedit des de l'adveniment del nou règim: 1931. Plè d'optimisme, eufòria pel nou estat de coses, possibilitats infinites d'organització. 1932. Es l'estiu de l'Estatut de Catalunya; hom s'adona de la restricció que han sofert algunes d'aquelles possibilitats. 1933. Instauració de l'Autonomia de la nostra Universitat dintre del marc que la Llei permetia. 1934. Balanç d'un primer any de nova vida escolar; no hi ha hagut greus divergències, no hi ha hagut coaccions, no hi ha hagut aldarulls. Són quatre vacances que assenyalen quatre moments interessants en la història de la nostra Universitat, els quals inicien un canvi radical, en els costums acadèmics que fan pensar si ens trobem ja en el camí de la total redempció de la joventut universitària.

Estiu de 1935. Quina munió de records no evoca el darrer curs acadèmic! Hom pot pensar el que vulgui de les reformes introduïdes sota el règim de Patronat; caldrà, però, reconèixer sempre, que durant la seva actuació s'ha inaugurat un nou ordre docent, s'ha bastit un nou sistema universitari i s'ha sortit definitivament del marasme secular i de l'encarcament burocràtic de la vella Universitat llietària.

Llegiu "L'Horitzó"

Hom no es donava compte que la finalitat d'aquell Centre reclama una cura especial en l'organització del país; la seva significació és ben distinta de la que té un centre econòmic o financer, polític o administratiu. No volem parlar de jerarquies, però sí d'ordres diferents. Si és en el sí de les multituds, espontàniament manifestades, on es plasma l'ànima dels pobles, és en les institucions de cultura on aquells troben pròpiament llur fórmula espiritual.

Això devia ésser en la realitat però, no era pas això la Universitat espanyola. Malgrat l'esforç de molts dels seus components i sovint també dels seus directors, el pes de la tradició burocràtica era tan fort que aquelles iniciatives no passaven de les bones intencions sense poder mai assolir la categoria d'una veritable vigència espiritual.

Propagueu "L'Horitzó"

I bé, arribà un moment en què l'obra de renovació fou possible. No vull escatir en aquesta simple evocació històrica quines han estat les veritables causes que, per altra part són fàcilment perceptibles per un home d'esquerra. Deixem que el temps pugui obrar com un sedant en front d'una situació plena de passió i de confusió. Però és un fet que durant el període que ha seguit a l'adveniment de la República han penetrat a la Universitat de Catalunya les noves corrents de la vida cultural moderna.

Hom es condol amb tota l'amargor d'un professional de l'ensenyament, sentir que algú company, oposat a tota reforma per esperit reaccionari, o mancat de comprensió dels problemes nacionals per egoisme polític o algú qui sab si també, trànsfuga del vell autonomisme, afirma que abans de tornar al Patronat universitari seria preferible tornar a la Universitat simplement i purament de l'Estat,

Compreu "L'Horitzó"

Per tal de recolzar en fets el nostre punt de vista, resseguim per un moment les noves directives de la vida acadèmica de la Universitat de Barcelona. Els problemes essencials que afecten l'organització universitària són els referents al professorat, als estudiants, als plans acadèmics i al sentit i orientació cultural.

Respecte del professorat, la reforma permeté d'establir, al costat dels catedràtics numeraris, dels auxiliars temporals i dels professors d'honor, tres noves categories: les de professors agregats, lliures i encarregats de curs. Amb aquesta reorganització s'augmentaven les facilitats de l'ensenyament i la seva eficàcia en sortí a bastament beneficiada. La Universitat cridava nous col·laboradors i al mateix temps podia acceptar les ofertes de docència de persones estranyes al professorat oficial.

La incorporació dels estudiants als organismes universitaris fou un encert indiscutible de la nova vida acadèmica. D'un sol cop desaparegué l'antiga desconfiança entre el que aprèn i el que ensenya, la qual fou substituïda per una convivència espiritual que no exclou sinó que suposa l'adequada gerarquia.

L'obra més assenyada fou sens dubte la referent a l'organització d'estudis, amb modalitat diferent segons la Facultat, dintre, però, d'unes mateixes línies generals i l'ingrés a la Univer-

(Passa a la pàgina 2.)

BARCELONISME

per J. Puig Pujades

S'ha parlat molt i amb insistència, especialment en èpoques de crisi i de conflictes, del *barcelonisme* com a causa d'aquelles marfugues.

En el *barcelonisme*, tractat geogràficament, o sigui referint-se a gent nascuda a Barcelona-ciutat, com a causa de dissorts polítiques, no hi creiem.

Subscriuiu-vos a "L'Horitzó"

Com es forma? A què és degut? A cada localitat hi *suren* un munt de joves que en fer-se remarcar pels seus mereixements i pel seu talent, sovint es deixen intoxicar per aquella humana envejeta que tots portem dintre. A vegades les coses no se'ls hi presenten com voldrien i culpen l'ambient d'incomprensiu, i de manca de sensibilitat, i llavors ve l'exode cap a la capital de la qual ens arriben la resplendor dels elegits, el soroll dels victoriosos crits de triomf que depassen l'emulació i ens desperten l'arribisme, el daler indomptable d'ésser, d'arribar, de vèncer i obtenir aquella consagració costi el que costi.

Aquells joves amargats de la vida vilatana, que no els hi dispensa l'acollida que ells pretenien per llurs divagacions, en arribar a la gran ciutat, la majoria han de lluitar, cosa que mai no havien fet, i ben sovint han d'abdicar de llurs prejudicis i pretensions. Capbussats en el fons misteriós de la urbs, es veuen obligats a fer totes les concessions no pas per imposar llurs idees, que ja qui sap on paren, sinó tan solament, per a guanyar-se el pa de cada dia. De totes aquelles lluites més o menys nobles, en queda un llevat d'amargor al fons de l'ànima i com ens passa a la majoria que volem donar la culpa de ço que ens esdevé, a tot o a tothom que no siguem nosaltres mateixos:

Llavors aquells joves que van esdevenir homes, es recorden dels temps aquells en què romangueren incompresos en llurs poblets i congrien injustament damunt d'ells, tot el seu odi i el seu menyspreu.

El desig d'ésser, de surar, sinó és satisfet pel propi valer que tard o d'hora és reconegut, cerca per tots els mitjans l'hora sempre massa llunyana d'ésser combat. El mitjà més còmode i el més seguit, sol ésser el Casinet de barriada amb penya de consuetud i trona per a exposar-hi les doctrines que hom s'ha apropiat. La crítica dels qui governen, encara que siguin de la mateixa cleda, és tema generós, que no diu mai que no.

El recurs de la figuereta per a tenir una clientela adicta, els telegrams consagrant els èxits dels grans cabdills, li donen sensació de què es desvetlla una popularitat que bentost es podrà cotitzar. Passar de la presidència d'un Casinet a individu d'un Comitè Comarcal, és cosa lleugera.

I el ciutadà que es troba conductor de multituds perquè ell va darrera d'elles, ja no es recorda ni per atzar de què allà al seu poble i a tants de pobles per l'estil del seu, hi han nuclis d'homes foguejats en la lluita per uns ideals nobles, que per ells patiren no deixant-se posar el peu al coll pels cànecs abjectes que seguidament i per tots els mitjans més baixos, voldrien fer-se amos de la seva ànima.

D'aquell governar sense visió de la realitat i del veritable pensar i sentir del poble, d'aquella manera d'escollir homes per a formar part de candidatures o comissions *pro* qualsevol cosa, se'n diu *barcelonisme*. Podriem, doncs, definir el *barcelonisme* com a visió falsa de la realitat política degut a un egoisme morbós.

Sabem la malaltia que com totes arriba a malmenar un organisme per sa que sigui. No és pas aquella malura patrimoni exclusiu d'un partit qualsevol: arreu es couen faves.

Llegiu "L'Horitzó"

INFANTS SENSE ESCOLA

INSISTINT EN LA GRAVETAT D'UN PROBLEMA

per Marc-Aureli Vila

Aquests voltants de Barcelona tristos i bruts com totes les barriades extremes de totes les grans ciutats del món, tanquen una població escolar que roda pels carrers i es desmoralitza amb el contacte cru i descarat de totes les més baixes misèries humanes. Aquest problema se'n presenta també en el centre de la ciutat, en el districte cinquè i el barri de Santa Catarina.

Aquests infants s'han de salvar costi el que costi i pensem que de la seva salvació depèn que els destins de la nostra terra siguin millors.

Cal entrar a les barraques fèdides que formen part de les *barracòpolis* de la ciutat per tal que ens donguem compte de la misèria que existeix. En els pisets esquifits i construïts sense atendre's a les més elementals regles de sanitat hi trobem el mateix espectacle depriment. En aquests llocs habitats per bé que no habitables, hi viuen uns infants d'aspecte miserable. I aquests infants són, com nosaltres, ciutadans de Barcelona.

Són aquests infants els que hem vist de menuts arrapats de les faldilles d'una dona o dels camals dels pantalons d'un home mentre aquests demanaven almoïna. Quasi sempre l'home i la dona que els duen no són els seus pares i si persones que els lloquen per fer llàstima.

(Passa a la pàgina 2.)

NOTES

MALS AVERANYS

Lluny d'arranjar-se, absent tota idea sincera de solució harmònica de la voluntat dels homes que avui regeixen els destins dels Estats que hi són afectats, a l'hora que tanquem aquest número el plet que sostenen Itàlia i Abissínia més aviat tendeix a fer créixer la desesperança dels que senten a l'ànima no ja la ferida que mai no podrà cloure's de la Guerra Gran, sinó el dolor en totes les fibres de la sensibilitat, el dolor de tèmper per la sort de l'home, de la humanitat, de la cultura, de la civilització, que novament seran lliurats com a instrument vil de destrucció, d'aberracions canals, que novament seran llançats, al conjur d'un concepte sense contingut humà, carn contra carn, parracs i desferres de la joventut més prometedora, de la Joventut!! En nom de què?

Què amenaça la pau? Què amenaça la pau de tothom, tinguem present això? Mals averanys hi ha i coses mig dites són oïdes ara que l'oida és fina, malgrat tot, i l'única cosa útil i alerta. Mals averanys hi ha i el que cal és que les profecies no es compleixin enllà i més ençà on la carn ja és de la nostra mateixa carn.

Val tan poca cosa una vida, milions de vides d'home!

EL QUE ES DELS JOVES

Als joves generalment se'ls ha enganyat sempre, malmetent el que tenen de més preuat: la seva ingenuïtat. O se'ls ha dit que havien d'esperar i els que s'ho han cregut han passat mitja vida esperant i l'altra mitja també, o bé se'ls ha excitat fent-los creure que l'hora era la seva i se'ls ha fet instrument d'interjecció o d'impulsió exacerbada i contradictòria. Als joves no se'ls ha dit mai la veritat ni se'ls ha donat el seu paper, el paper que ha de representar la joventut en la vida política d'un poble.

El jove ha d'ésser el demà, però no l'endemà passat. El jove s'ha de preparar en coneixements, experiència, ha de superar, amb la lliçó de cada dia, tot un passat; el demà ha d'ésser millor que l'ahir. El jove no ha d'ésser l'esca sinó el projectil.

Cal, doncs, que treballem per tal que la nostra joventut sigui una massa amb una consciència pròpia i amb una preparació que la faci útil al començament dels destins de la terra i li confiança. Cal que la joventut sigui atreta pel partit que té en el seu programa donar impuls, amb una savia nova, amb tiges joves, a totes les inquietuts i a totes les aspiracions que en l'ordre de la cultura i de l'aveng social s'alcen apremiants.

Cal, doncs, donar als joves el que és dels joves. Crèdit, elements de preparació, doctrina, disciplina, selecció, heus aci. Demà podrem cridar: Pas als joves!

LES COLONIES ESCOLARS

Ja s'han apaïvat els esgarips que a l'entorn de la selecció de nens i nenes que han anat a les colònies van suscitar-se amb extraordinari enrenou. No aludirem pas a les queixes dels pares pobres que no han pogut aconseguir d'enviar a les colònies els seus infants raquítics, mal alimentats o malaltissos. Aquests pobres pares no han pogut dir gran cosa gràcies a l'estiu calurós amb què aquest any hem estat obsequiats. Els esgarips de qualitat, els que han tingut gran repercussió, els que han tret de pol·lució al conseller-regidor del "ramo" són els consellers que no han obtingut els voltants que volien, que no n'hi han hagut per tothom, vet aquí.

El règim de colònies escolars, al nostre entendre, és el més beneficiós i més noble mitjà d'alimentar l'esperit de l'infant tot vetllant per la seva salut i el seu bon estat físic, però considerem que el procediment que s'empra a l'hora d'escollir els beneficiats és completament equivocacat. Diríem que és immoral i tot perquè dona lloc als espectacles més desproveïts d'ètica.

Al nostre entendre, ni els consellers ni els mestres no haurien d'intervenir en la selecció dels infants que van a les colònies. Els primers perquè amb la seva influència afavoreixen les seves amistats en perjudici dels nens que no tenen aval, i els segons perquè poden, insensiblement, afavorir per qualsevol raó els

